

Bruxelles, 7 aprilie 2017
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2012/0193 (COD)

6182/17
ADD 1

DROIPEN 16
JAI 105
GAF 7
FIN 103
CADREFIN 18
FISC 43
CODEC 196

PROIECT DE EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziția Consiliului în primă lectură în vederea adoptării propunerii de directivă privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal
- Expunere de motive a Consiliului

I. INTRODUCERE

La 12 iulie 2012, Comisia a prezentat o propunere ¹ de directivă privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal.

La 8 iunie 2013, Consiliul a convenit asupra unei abordări generale ², acordând astfel Președinției un mandat pentru a participa la triloguri cu Parlamentul European.

La 16 aprilie 2014, Parlamentul European și-a adoptat avizul cu privire la proiectul de directivă în primă lectură ³.

Parlamentul European, la nivelul Comisiei pentru control bugetar (CONT) și al Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE), a confirmat acordul asupra textului de compromis rezultat în urma negocierilor din cadrul trilogurilor la 12 ianuarie 2017.

¹ Documentul 12683/12.

² Documentul 10729/13.

³ Documentul 9024/14.

În cadrul reuniunii sale din 7 februarie 2017, Consiliul a ajuns la un acord politic cu privire la proiectul de directivă. La [25 aprilie 2017], Consiliul și-a adoptat poziția în primă lectură care este în deplină concordanță cu textul de compromis privind directiva, astfel cum a fost convenit în cursul negocierilor informale dintre Consiliu și Parlamentul European.

II. OBIECTIVUL PROPUNERII

Obiectivul proiectului de directivă este să instituie norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor din domeniul combaterii fraudei și a altor activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, cu scopul de a contribui în mod eficace la o mai bună protecție împotriva criminalității care aduce atingere intereselor financiare respective, în conformitate cu acquis-ul Uniunii în acest domeniu. În comparație cu Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene ⁴, pe care directiva o va înlocui pentru statele membre care au obligații în temeiul directivei, aceasta din urmă va oferi norme mai stricte cu privire la o serie de aspecte importante, în special în ceea ce privește regimul de sancțiuni.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

A. Observații generale

Pe baza propunerii de directivă din partea Comisiei, Parlamentul European și Consiliul au derulat negocieri informale cu scopul de a ajunge la un acord politic. Textul poziției Consiliului în primă lectură reflectă pe deplin compromisul la care au ajuns cei doi colegiitori, asistați de Comisia Europeană. În acest context, trimiterile la poziția Consiliului în primă lectură ar trebui înțelese ca trimiteri la compromisul la care s-a ajuns în cadrul trilogurilor.

Poziția Consiliului în primă lectură menține obiectivele Convenției privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene ⁵ și ale propunerii Comisiei. Textul proiectului de directivă conține dispoziții mai clare și mai detaliate cu privire la multe dintre aspectele menționate în convenție și introduce, de asemenea, dispoziții complet noi, de exemplu privind termenele de prescripție.

⁴ JO C 316, 27.11.1995, p. 48.

⁵ JO C 316, 27.11.1995, p. 48.

B. Temei juridic

Propunerea Comisiei s-a întemeiat pe articolul 325 alineatul (4) din TFUE. Totuși, colegiitorii au convenit că articolul 83 alineatul (1) și articolul 83 alineatul (2) din TFUE sunt temeuri juridice exclusive pentru instituirea de norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor, inclusiv în ceea ce privește infracțiunile din domeniul combaterii fraudei care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Prin urmare, directiva va fi adoptată în temeiul articolului 83 alineatul (2) din TFUE.

Irlanda și-a notificat dorința de a participa la adoptarea și la aplicarea acestei directive. Irlanda a optat să participe la directivă. Regatul Unit și Danemarca nu participă la adoptarea acestei directive, nu au obligații în temeiul acesteia și nu fac obiectul aplicării sale.

C. Aspecte esențiale legate de politici

1. Definiția intereselor financiare ale Uniunii și domeniul de aplicare al directivei

Articolul 2 din directivă oferă o definiție a intereselor financiare ale Uniunii. În cadrul abordării generale, Consiliul a propus să se excludă toate infracțiunile împotriva sistemului comun privind taxa pe valoarea adăugată (TVA), care ar intra *a priori* sub incidența definiției, din domeniul de aplicare al directivei. Ca urmare a negocierilor cu Parlamentul, infracțiunile împotriva sistemelor comune privind TVA au fost în cele din urmă incluse în directivă. O definiție specifică a fraudei cu venituri care rezultă din TVA a fost adăugată la articolul 3. Totuși, domeniul de aplicare al directivei este limitat, întrucât directiva se va aplica doar în cazul în care infracțiunile sunt grave. Infracțiunile sunt considerate grave atunci când sunt legate de teritoriul a două sau mai multe state membre și implică un prejudiciu total de cel puțin 10 milioane EUR.

2. Definiția infracțiunilor

Articolul 3 definește infracțiunile vizate de directivă. Definițiile fraudei și corupției active și pasive au fost ușor actualizate și sunt în mare măsură conforme cu definițiile din convenție și protocoalele acesteia. A fost introdusă o nouă infracțiune, cea de deturnare, care acoperă acțiunea unui funcționar public care nu poate fi clasificată ca fraudă într-un sens mai strict.

3. Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice

Poziția Consiliului în primă lectură stabilește o serie de norme privind sancțiunile minime aplicabile persoanelor fizice la articolul 7. În raport cu convenția, aceste norme introduc noi norme detaliate cu privire la nivelul sancțiunilor. Infracțiunile care implică prejudicii sau avantaje considerabile vor fi pedepsite mai sever, și anume cu o pedeapsă maximă de cel puțin patru ani de închisoare.

4. Prescripție

Convenția nu a inclus niciun fel de norme explicite referitoare la prescripție. Într-adevăr, directiva introduce prin articolul 12 primele norme obligatorii detaliate privind prescripția în dreptul penal al Uniunii. Statele membre au obligația de a prevedea un termen de prescripție care să permită aplicarea legii pentru o perioadă suficient de lungă pentru a trata în mod eficient infracțiunile și de a prevedea un termen de prescripție minim de cel puțin cinci ani în cazul infracțiunilor grave. A fost de asemenea introdusă o normă privind prescripția aplicării sancțiunilor.

5. Cooperarea dintre statele membre, Comisia Europeană și agenții și Curtea de Conturi

Articolul 15 introduce norme noi privind obligația statelor membre, a unor agenții precum Eurojust și a Comisiei de a coopera, în limitele competențelor lor respective, în combaterea infracțiunilor prevăzute în directivă. A fost de asemenea introdusă o obligație a Curții de Conturi și a altor organisme de audit de a dezvălui fapte relevante.

IV. CONCLUZIE

Poziția Consiliului în primă lectură reflectă compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, facilitat de Comisie. Prin aprobarea poziției Consiliului în primă lectură fără amendamente, Parlamentul European instituie, împreună cu Consiliul, directiva.